

A Fővárosi Ítéltábla a Hangyál Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Hangyál Edit ügyvéd) által képviselt I. rendű felperes neve(**I. rendű felperes címe**) I. rendű és II. rendű felperes neve (**II. rendű felperes címe**) II. rendű felpereseknek – a ... kamarai jogtanácsos által képviselt alperes neve(**alperes címe**) alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2019. április 18. napján meghozott 38.G.41.963/2018/17. számú ítélete ellen az I-II. rendű felperesek részéről 18. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak 9.027.720 (kilencmillió-huszonhétezer-hétszázhusz) forintot és ezen összeg után 2011. augusztus 18. napjától a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot, valamint 1.835.400 (egymillió-nyolcszázharmincötezer-négyszáz) forint együttes első- és másodfokú perköltséget.

Egyetemlegesen kötelezi a felpereseket, hogy rójanak le pótlólag – leletezés terhével – 8 napon belül 182.900 (száznolcvankétezer-kilencszáz) forint hiányzó fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperesek végleges elsődleges keresetükkel 9.027.000 forint és ennek 2011. augusztus 17-től a kifizetésig járó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 301. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamata, míg másodlagos keresetükkel 8.095.045 forint és annak az előbbieik szerinti késedelmi kamata, továbbá a perköltség megfizetésére kérték kötelezni az alperest. Elsődleges keresetüket az alperessel 2008. november 7-én megkötött és 2011. augusztus 17-én teljesítéssel megszűnt deviza alapú kölcsönszerződés teljes érvénytelenségére alapították, míg másodlagos keresetük egyes megjelölt szerződési feltételek érvénytelenségén, elsődlegesen azon alapult, hogy az árfolyamváltozás csak meghatározott mértékig terheli őket.

Az alperes a kereset elutasítását és a felperesek perköltségben marasztalását kérte. Azzal védekezett, hogy a 2014. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: DH1 törvény) szerint érvénytelen árfolyamrést és az egyoldalú díjemelést kivéve a szerződés egyéb, a felperesek által állított érvénytelenségi okban nem szenved. A 2014. évi XL. törvény (a továbbiakban: DH2 törvény) előírásainak megfelelően a felperesekkel elszámolt, a túlfizetést visszafizette, így további követelésük a felpereseknek a szerződéssel kapcsolatban nem áll fenn.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felpereseket az alperesnek 15 napon belül egyetemlegesen 300.000 forint perköltség megfizetésére.

Az ítélet indokolása szerint az elsőfokú bíróság a felperesek 2014. július 2-án előterjesztett keresetváltoztatását a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 146/A. § (1) és (6) bekezdésére figyelemmel elutasította. A Ptk. 205. §-ára figyelemmel megállapította, hogy a peres felek között a Ptk. 522. §-a szerinti hitelszerződés jött létre, ami fogyasztói szerződésnek minősül. A szerződés a Ptk. 205. §-ában, valamint a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 213. § (1) bekezdésében meghatározott tartalmi elemeket magában foglalja, mert abból egyértelműen megállapítható a folyósított kölcsön forintban kifejezett ellenértéke, az ügyleti kamat mértéke, a futamidő, a törlesztőrészlet induló összege és a teljes hiteldíjmutató mértéke, vagyis a hitelszerződés egyedi részében a Hpt. 213. § (1) bekezdés a)-e) pontjában meghatározott tartalmi elemeket rögzítették, tehát a szerződés valamennyi lényeges feltételben való megállapodást tartalmazza, ezért a fogyasztói szerződés érvényesen létrejött. A felperesek a jogalap nélküli gazdagodásra nem alapíthatnak jogot, mert a DH2 törvény 37. § (1) bekezdése szerint nem kérhetik a szerződéskötést megelőző állapot helyreállítását, amelynek során valóban a Ptk. 361. § (1) bekezdése alapján kellene elszámolniuk, hanem kizárólag a szerződés érvényessé vagy hatályossá nyilvánítása kérhető. Az alperes a DH2 törvény szerint az elszámolási kötelezettségének eleget tett, ezért az árfolyamrést magában foglaló és az egyoldalú módosítási jogot biztosító szerződési feltételek érvénytelenségére nem lehet hivatkozni.

Az egyes támadott feltételek vizsgálata körében arra a következtetésre jutott, hogy a szerződés 3.3. pontja konkrétan meghatározza a kölcsön éves ügyleti kamatlábát, ami a szerződéskötés napján 4,96% volt. Nem tartotta jelentősnek azt a szerződéses kikötést, hogy a kamat csupán tájékoztató jellegű, mert az alperes összecszerűen is meghatározta az ügyleti kamatot. A havonta fizetendő törlesztőrészlet összege körében (4.3. pont) szintén konkrét és összecszerű a meghatározás, az összeg tájékoztató jellegére vonatkozó kitétel abból ered, hogy a deviza alapú szerződésben az árfolyamváltozás törlesztőrészletre gyakorolt hatása a szerződéskötés időpontjában nem meghatározható. Az előtörlesztésre vonatkozó szerződéses rendelkezéseket a Hpt. és a Ptk. szabályainak megfelelőnek tartotta. Az egyoldalú kamatemelést illetően abból indult ki, hogy az alperes a Hpt. 210. § (3) bekezdésének megfelelően az első kamatperiódusra kedvezményes kamatot határozott meg és folyamatosan tájékoztatta a felpereseket a megváltozott kamat mértékéről, így a 2/2012. (XII. 10.) PK vélemény 6/a.) pontjának sérelme nem állapítható meg. A szerződésmódosítási díjjal kapcsolatos felperesi kifogást nem látta összefüggésbe hozhatónak az annak alapjául megjelölt Ptk. 292. § (2) bekezdésében foglaltakkal. A felmondás folytán esedékessé váló devizatartozás meghatározására vonatkozó feltétel tisztességtelenségét pedig azért nem állapította meg, mert a szerződés nem került felmondásra.

Az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződési feltétel tisztességtelenségét a Ptk. 209. § (1) bekezdése és 209/A. § (2) bekezdése alapján vizsgálta. Abból, hogy a szerződés II.5. pontja szerint az Üzletszabályzatban foglaltakat a felperesek megismerték és magukra nézve kötelezőnek ismerték el, arra a megállapításra jutott, hogy az egyedi szerződés részletes tartalmára a felpereseknek közvetlen ráhatása lehetett, a szerződési feltételek egyedileg megtárgyalásra kerültek, amiből arra következtetett, hogy nem is lehet kérdéses, hogy valóban tisztességtelen feltételeket alkalmazott-e az alperes a deviza alapú kölcsönnyújtással. Az árfolyamkockázat szükségszerűen együtt jár a deviza alapú hitelezéssel, a főszolgáltatás körébe tartozik és a szerződéses konstrukcióból adódik, ezért a 93/13/EGK irányelv 3. cikk (1) bekezdéséből és 4. cikk (2) bekezdéséből következően a világosság és érthetőség hiánya esetén lehet vizsgálni, hogy van-e a fogyasztó kárára előidézett

egyensúlytalanság. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a perbeli esetben a szerződés megkötésének időpontjában nem volt egyensúlytalanság, mert a gazdasági válság és annak hatásai a szerződéskötéskor nem voltak előre láthatók, sem a pénzintézet, sem pedig a fogyasztó nem láthatta a jelentős árfolyam, ügyleti kamat és törlesztő részlet emelkedést. A felperesek fizetési terhe nem vitásan jelentősen megnövekedett, de az egyensúlytalanság a szerződéskötés után következett be, ezért a szerződési feltétel tisztességtelensége nem állapítható meg. A Ptk. 209. § (4) bekezdése a szerződéskötés időpontjában még nem volt hatályban és visszaható hatály hiányában a világosság és érthetőség hiánya önmagában a tisztességtelenséget nem alapozza meg. Az árfolyamváltozásból keletkező teher az EUB C-26/13. számú „Kásler”-ítéletében kifejtettek szerint nem költség, az nem tartozik a hiteldíj körébe, ezért nem kellett az alperesnek az árfolyam módosulásával kapcsolatos kérdéseket részletesen szabályoznia.

Álláspontja szerint ugyanakkor a felperesek a szerződés III.2. pontjában a szavak általános nyelvtani értelmezése szerint is egyértelmű, világos és érthető tájékoztatást kaptak az árfolyamkockázattal kapcsolatosan, miszerint a felperesek megismerték a devizahitel igénybevételével együtt járó, kizárólag őket terhelő árfolyamkockázatot, vállalták, hogy a kockázat vagyoni kihatásait teljes mértékben viselik és ezt fizetőképességüknek és vagyoni helyzetüknek megfelelően mérlegelve vállalták. A szerződés III.2. pontja, valamint az ÁSZF 4.5. pontja kellően értelmezhető és egyértelmű az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára, ezért az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás nem tisztességtelen. Az EUB a C-51/17. számú „Ilyés”-ítéletében nem fogalmazott meg olyan többletkövetelményt, hogy a kockázatról szóló tájékoztatás során konkrét adatot vagy számítást is közölni kellene a fogyasztóval, ha a tájékoztatásból az árfolyamkockázat mibenléte és gazdasági következményei ennek hiányában is világosan és egyértelműen felismerhetők. A szerződéskötéskor hatályos Hpt. nem írta elő a kockázatteltáró nyilatkozat alkalmazását, ami a jogszabályváltozást követően sem irányadó a deviza alapú szerződésekre. A felperesek árfolyam-különbözet iránti követelése a Ptk. 305. § (1) bekezdése szerint is alaptalan, tévesen hivatkoznak a hibás teljesítés szabályaira, mert az alperes a szerződéskötés időpontjában a felek által kölcsönösen elfogadott CHF alapú hitelt nyújtotta, így a hibás teljesítés jogkövetkezményeinek alkalmazása kizárt. Alaptalannak tartotta azt a felperesi érvelést is, hogy az alperes a szerződésben kikötöttnél kevesebb CHF összeget folyósított volna, mert a szerződésből és annak 1.3. pontjából is egyértelmű, hogy forintban való folyósítást vállalt, méghozzá legfeljebb 40.000.000 forint erejéig. Miután a kereset jogalapját nem látta fennállónak, az összecszerűség kérdését nem vizsgálta.

A felperesek az ítélet elleni fellebbezésükben kérték az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperes kötelezését elsődlegesen 9.027.000 forint, másodlagosan pedig 8.095.045 forint és késedelmi kamatai, valamint az első- és másodfokú perköltség megfizetésére. Továbbra is fenntartották azt az érvelésüket, hogy a teljes szerződés semmis, a DH2 törvény rendelkezései pedig nem alkalmazhatók, mert annak hatálybalépése előtt szűnt meg a szerződés teljesítéssel, illetve a törvény hatálybalépése előtt terjesztették elő keresetüket. Az árfolyamkockázat kapcsán kiemelték, hogy egyensúlyi helyzetről nem lehet szó, hisz az alperesnek már a szerződéskötéskor tisztában kellett lennie azzal, hogy az árfolyam-különbözet a jogtalanul felszámított árfolyamrés és költségek és az egyoldalú kamatemelés révén jelentős haszonhoz jut, míg ezzel szemben a laikus felperesek nem számolhattak az árfolyamkockázat drasztikus változásával. A szerződés III.2. pontjában foglalt tájékoztatás nem részletes, nem egyértelmű, mert nincs alátámasztva konkrét, a laikus számára is érthető adattal és számítással, nem tér ki arra, hogy az árfolyamváltozásnak rövid távon milyen hatásai lehetnek a törlesztőrészletre. Az elsőfokú bíróság tévesen tekintette irrelevánsnak a szerződés 3.3. pontjában foglalt, a kamat tájékoztató jellegére vonatkozó kikötést és okszerűtlen az a következtetése, hogy mindez az árfolyamváltozás következménye, mert mind a kamat mértéke,

mind pedig annak összege független attól. Az alperesnek az Hpt. 201. § (2) és (3) bekezdése alapján sem az egyoldalú kamatemelésre, sem pedig az elő- és végtörlesztési díj felszámítására nem lett volna jogszabályi lehetősége és ezt a szerződési feltételek sem tették lehetővé, hiszen a kedvezményes kamat a 3.5. pontban meghatározott feltételek hiányában nem jogosítja az alperest annak egyoldalú emelésére, a határidő előtt felajánlott teljesítést pedig a Ptk. 292. § (2) bekezdése szerint köteles elfogadni, aminek ellenében költség felszámítására nem jogosult. Sétélmezte, hogy az elsőfokú bíróság a hibás teljesítéssel kapcsolatos érveit nem vizsgálta és az ezzel kapcsolatos jogi indokokat az ítéletben nem fejtette ki. Kifejtette, hogy a kereset összecszerúségének pontosítása az elsőfokú bíróság álláspontjától eltérően a Pp. 146/A. § (1) bekezdése alapján nem minősül keresetváltoztatásnak, különös figyelemmel arra, hogy a keresetét a 2/2014. számú Polgári Jogegységi határozat közzététele után, kifejezetten annak tartalmára figyelemmel pontosította, a keresettel érvényesített jog megváltoztatása nélkül, amire a Pp. 146/A. § (1) és (4) bekezdése lehetőséget biztosít. Adott esetben kizárólag a marasztalási kereset összecszerúsége változott, hiszen a szerződés részleges érvénytelenségére már megelőzőleg is következetesen hivatkozott, a teljes szerződés semmisségét pedig a bíróságnak hivatalból is észlelnie kell, aminek jogkövetkezményei levonására irányuló kereseti kérelem fogalmilag sem lehet tiltott.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására és a felperesek másodfokú perköltségben marasztalására irányult, utalva az ítélet helyes indokaira. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, eljárási szabályt nem sértett és a jogszabályoknak megfelelő ítéletet hozott.

A Fővárosi Ítéltábla teljes terjedelmében bírálta felül az elsőfokú bíróság ítéletét, mert annak nem volt fellebbezés hiányában első fokon jogerőre emelkedett rendelkezése [Pp. 228. § (4) bekezdés].

A felperesek fellebbezését az ítéltábla alaposnak találta, mert bár az elsőfokú bíróság a releváns tényállást helyesen állapította meg, a döntésével és annak indokaival az ítéltábla az alábbiak miatt nem értett egyet.

A felperesek fellebbezésükben alappal sérelmezték, hogy a 2/2014. Polgári Jogegységi határozat kihirdetését követően az abban foglaltakra figyelemmel 2014. július 2-án pontosított, de eredetileg is marasztalásra irányuló keresetüket az elsőfokú bíróság meg nem engedett keresetváltoztatásnak értékelte, holott a keresettel érvényesített jog megváltoztatására nem került sor. Ennek azonban egyrészt azért nem volt az ügy érdemi elbírálására kiható és az elsőfokú eljárás megismétlését, ekként a Pp. 252. § (2) bekezdésének alkalmazását indokoltá tévő jelentősége, mert az elsőfokú bíróságnak nem a 2014. július 2-án előterjesztett, hanem a felülvizsgált elszámolásra tekintettel 2016. május 9-én pontosított keresetet kellett elbírálnia, miután ez a keresetpontosítás a bíróság DH2 törvény 37. §-a alapján kiadott kifejezett felhívásán alapult. Másrészt az elsőfokú bíróság a jogalap hiányában utasította el a keresetet és az összecszerúségnek nem tulajdonított jelentőséget, erre a döntésében nem is tért ki.

Az ítéltábla a jogi megítélés szempontjából annak tulajdonított jelentőséget, hogy a perbeli szerződés kétségkívül fogyasztói szerződés, amelyben általános szerződési feltételek, illetve egyedileg meg nem tárgyalta szerződési feltételek szerepeltek és amelyre a 93/13/EGK irányelv (a továbbiakban: Irányelv) volt alkalmazandó. Az Irányelv a nemzeti joghoz képest elsőbbséget élvez, a nemzeti bíróságnak a jogszabályokat az Irányelvvvel összhangban kell értelmezni, az Irányelv autentikus értelmezésére pedig az Európai Unió Bírósága hivatott, amely értelmezést a nemzeti bíróságok a C-92/11. „RWE Vertrieb”-ítélet 58. pontja szerint kötelesek figyelembe venni, mert az EUB előzetes döntéshozatali eljárásban kifejtett álláspontja a tagállami bíróság számára kötelező

jelleggel magyarázza és pontosítja az uniós jogszabály jelentését és terjedelmét, ahogy azt annak hatálybalépésétől kezdődően értelmezni és alkalmazni kell, illetve kellett volna. A ténybeli megítélés szempontjából pedig annak volt kiemelt jelentősége, hogy a felperesek 2011. augusztus 17-én a jogviszony lezárása és a szerződés további teljesítésének elkerülése érdekében úgy fizették vissza az alperes által kiszámított kölcsöntartozásukat, hogy már akkor sem értettek egyet az alperes által alkalmazott számítási móddal és hivatkoztak a szerződés érvénytelenségére is, tehát vitatták, hogy a visszafizetési kötelezettségük valamennyi fizetési kötelezettséget meghatározó feltétel teljesítése címén felszámítható követeléssel lenne azonos (1/F/9. szám alatti, 2011. augusztus 11-i nyilatkozat).

A felperesek által 2011. október 13-án megindított per ilyen előzmények után nyilvánvalóan csak annak tisztázását szolgálhatta, illetve célozta, hogy teljesítés címén valamennyi fizetési kötelezettséget előíró szerződési feltétel alapulvételével az alperes által kiszámolt összeget kellett visszafizetni, vagy sem. A felperesek elsődleges keresete a szerződés teljes érvénytelenségéből és abból indult ki, hogy csak a 40.000.000 forint kölcsön jegybanki alapkamattal növelt összegét kell visszafizetniük és ehhez képest a felülvizsgált elszámolás eredményeként visszakapott túlfizetést levonva állították, hogy 9.027.720 forint jár részükre vissza, míg a másodlagos kereset az árfolyamkockázatra és a végtörlesztési díjra vonatkozó, továbbá az egyoldalú kamatemelést lehetővé tevő feltétel tisztességtelenségéből és abból indult ki, hogy a kockázat a felpereseket csak bizonyos határig terheli.

Tehát abban a kérdésben kellett alapvetően állást foglalni, hogy a jogviszony felszámolásának időpontjában, 2011. augusztus 17-én mi lett volna a szerződés helyes jogi megítélése, teljes egészében vagy csak részben minősült érvénytelennek. Ezt a kérdést az időközben hatályba lépett DH1 és DH2 törvényekre tekintettel kellett megválaszolni, ugyanis kétségtelen tény, hogy jóval a jogviszony megszűnése után, 2014. július 26-án hatályba lépett DH1 törvény 3. § (2) bekezdése valamennyi hatálya alá tartozó szerződésre kimondta, hogy az árfolyamrést meghatározó feltétel helyébe az MNB hivatalos árfolyamának alkalmazása lép, márpedig a perbeli szerződés annak 1.3. és 3.6. pontjában tartalmazott árfolyamrést és a szerződésre a DH1 törvény hatálya, annak 1. §-ából következően kiterjedt. Az MNB árfolyam, mintegy a szerződések érvényessé nyilvánításaként került a szerződésekbe annak érdekében, hogy azok teljesíthetők legyenek és a jogalkotó a szerződések teljes megdőlését kívánta ezzel kiküszöbölni. Mindennek azért volt jelentősége, mert ha a DH1 törvény 3. § (2) bekezdésének a perbeli esetben is érvényessé nyilvánítási tartalmat kellene tulajdonítani, akkor éppen a jogalkotói beavatkozás következtében alaptalan lenne a felpereseknek az az állítása, hogy a szerződés teljes egészében érvénytelen.

Az ítéletábra azonban abból indult ki, hogy a DH1 törvény általános indokolása – amit az Alaptörvény 28. cikke szerint, mint a törvény célját meghatározó elemet az értelmezés során irányadónak kellett venni – azt mondja ki, hogy a törvény a fennálló szerződések tartalmát módosítja azért, hogy ne legyenek teljesíthetetlenek. Ez a törvényhozói cél azonban a felperesek esetében érdektelen, hiszen 2014. július 26-án, amikor a DH1 törvény hatálybalépésével az ex lege beavatkozásra sor került, a perbeli szerződést már egyik szerződő félnek sem kellett teljesíteni, mert az már jóval korábban, 2011. augusztus 17-én teljesítéssel megszűnt. Az Irányelv értelmezése során kötelező C-118/17. számú „Dunai”-ítéletben az előzetes döntéshozatalt kezdeményező bíróság hasonló kérdést vetett fel, azt kívánta megtudni, hogy a deviza-jogalkotás összhangban van-e az Irányelv 6. cikk (1) bekezdésében említett céllal, ami szerint az Irányelv hatékony fogyasztóvédelmet kíván biztosítani és az egyensúlytalan helyzetet a fogyasztó számára külső beavatkozással megszüntetni. Az EUB a „Dunai”-ítélet a 41. pontjában követelményként fogalmazta meg a jogalkotási beavatkozással szemben is, hogy olyan ténybeli és jogi helyzetbe kell

hozni a fogyasztót, mintha a tisztességtelen szerződési feltétel nem szerepelt volna már eredetileg sem a szerződésben. A 43. pontban követelményként fogalmazta meg az EUB, hogy a jogalkotási beavatkozás révén a fogyasztó védelmének szintje nem csökkenhet, a 44. pontból kiderül, hogy önmagában az, hogy a DH1 törvény elszámolási kötelezettséget állapított meg és a túlfizetés visszatérítésére a DH2 törvény alapján sor is került, csak az egyik, de nem kizárólagos szempontja a 41. pontban megfogalmazott követelménynek nevezetesen, hogy ténybelileg és jogilag nem kerülhet kedvezőtlenebb helyzetbe a fogyasztó. Az ítélet az 54. pontban azt is kimondta, hogy az érvényessé nyilvánítás, tehát az, hogy egy diszpozitív szabállyal helyettesítsék a tisztességtelennek minősülő feltételt – adott esetben az árfolyamrést – csak akkor megengedett, ha egyfelől az egész szerződés érvénytelen lenne, másfelől konjunktív feltételként szükséges az is, hogy ez a fogyasztó érdekét szolgálja.

A „Dunai”-ítéletben megfogalmazott elvek mentén kellett tehát értékelni a DH1 és DH2 törvénynek a már jóval korábban felszámolt perbeli szerződésre gyakorolt hatását. A „Dunai”-ítéletben megfogalmazott előbbi elvekből a konkrét perbeli tényállásra az a következtetés adódik, hogy mivel a jogviszony felszámolása teljeskörűen megtörtént 2011. augusztus 17-én és mert a szerződést a továbbiakban teljesíteni nem kellett, a perbeli szerződés nem minősült a DH1 törvény általános indokolása szerint is szükséges „fennálló” szerződésnek. Ehhez képest a DH1 törvény 3. § (2) bekezdése szerinti MNB árfolyam ebben az esetben csak az elszámolás szempontjából bírt és bírhatott jelentőséggel, de nem jelenti, hogy a felperesek a jogviszony felszámolását követően évekkel később hatályba lépett DH1 törvényre tekintettel már ne hivatkozhatnak alappal arra, hogy 2011-ben az árfolyamrésre vonatkozó szerződési feltétel tisztességtelensége és a szerződés ebből adódó teljesíthetetlensége miatt az egész szerződésük érvénytelen volt [Ptk. 239. § (2) bekezdés]. Az egész szerződés árfolyamrés miatti megdőléséből pedig az következik, hogy annak egyetlen fizetési kötelezettséget eredményező feltételének teljesítése sem volt követelhető, illetve azt teljesíteni nem kellett, vagyis az árfolyamkockázatra vonatkozó szerződési feltételt sem. A felperesek tehát alappal követelhetik vissza az ellenszolgáltatás nélkül maradt saját szolgáltatásukat, vagyis a kifizetésüknek azt részét, amit az alperes tőlük teljesítés címén követelt meg, mert a teljesen érvénytelen szerződést teljesíteni nem kell, hanem ehelyett a kapott szolgáltatást és annak a Ptk. 232. § (2) bekezdése szerinti kamatát tartoztak visszafizetni.

Mindezekhez képest a felperesek elsődleges kereseti kérelme alapos volt, hozzáfűzve, hogy az alperes a követelés összegét a számítás helyességét nem vitatta, csupán annak elveit tette kétségessé és a felperesek a felülvizsgált elszámolás eredményeként részükre visszafizetett túlfizetést elszámolták a saját követelésükbe. Az ítéletábra ezért az alaposnak talált elsődleges keresetnek megfelelően változtatta meg az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján.

Az érdemi döntés megváltoztatására figyelemmel változtatta meg az elsőfokú ítélet perköltség viselésére vonatkozó rendelkezését. A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperes köteles a felperesek 541.700 forint kereseti illetékből és 300.000 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból álló elsőfokú és a fellebbezés eredményessége miatt a 722.200 forint fellebbezési illetékből és 150.000 forint + áfa ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltségének megfizetésére. Az ügyvédi munkadíj összegének meghatározásánál az ítéletábra a saját ügyében eljáró ügyvéd I. rendű felperes perbeli tevékenységét és a foglalkozásából emiatti kiesését vette figyelembe. A felperesek 182.900 forinttal kevesebb fellebbezési illetéket róttak le a fellebbezett érték alapján számított illetéknél, ezért a hiányzó összeg megfizetésére az ítéletábra őket leletezés terhével kötelezte.

Dr. Czukorné dr. Farsang Judit s.k.
a tanács elnöke

. Matosek Edina s.k.. Benedek Szabolcs s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: